

Budai éjszakák

Most már beszélhetünk a budai éjszakákról. Igen, azt hiszem most már lehet.

Nem mintha eddig valami rejtelmes cenzura nem engedte volna, csak éppen nem volt miről beszélni ebben a dologban. Most már van és éppen ez az, amit el kell mondanom.

A szolid és nyárspolgárinak ismert Buda egy ideje éjszakai életet él. Piros, kék, fehér, zöld neonfények izzanak a nyári éjszakában, borozók, sörözők és espressók felett, amelyeknek terraszán kényelmes nádszékekben ülve boroznak, söröznek és kávéznak az emberek, akár a pesti Broadwayn, vagy a Szent István-körút espresso-dömping virányain. Am ez itt nem a pesti Broadway, a maga kétesillatú mondásáéval és nem is a Szent István-körút, amely minden kétes illatok nélkül is igazán világvárosi, épúgy lehetne — teszem fel — Milánó vagy Brüsszel, mintahogy Budapest. Ebben az éjszakai Budában az a szép, vonzó és varázsos, hogy pontosan olyan, amilyen az egész világon csak az éjszakai Buda lehet. Sem nagyváros, sem kisváros. Mindegyik egy kicsit, egyik sem egészen. Pontosán kifejezve: nagyvárosnak kisváros, kisvárosnak nagyváros. Egyszóval: Buda.

Hát mondom, ott ülünk a budai éjszakában, helyesebben az éjszakai Budán, valamelyik espresso avagy borozó-söröző terraszán. Éjfél felé jár, amely késői órán még nem is oly régen, viszont egészen régen is — a „történelemelőtti“ időkben — olyan volt a Mártíroknak ez az öreg útja, mint a legvidékibb vidék valamelyik városában a Fő utca. Sötétség és csönd, alvó házakban alvó emberek, egy-egy késő villamos, amint csöngetés nélkül (mert kinek is csöngetne) dübörög végig a sineken, egy-egy javíthatatlan korhely, amint, düllöngélve tér haza a koránfekvő kocsmák valamelyikéből, egy-egy fekete macska, amint elsurran a lábaid előtt, — vajjon miért mind feketék az utcai macskák itt Budán és miért pontosan keresztben futnak el mindig előtted, mintha babonás ember létedre, szándékosan bosszantani akarnának? Szóval ez volt a budai éj-

szaka, egészen a legutóbbi időkig.

Ma rá sem ismernél, ha egyszer véletlenül külföldről tévednél ide, azaz Pestről. De egészen bizonyos, hogy mindenkit, aki megérti az egyszerű örömök báját, megejtí az az egészen különleges varázs, amely ebből a budai éjszakából árad. Mi Kielemezni talán nem is lehet, csak megérezni. Kedély van benne és derű, legfőbb alkateleme pedig az a kellemes nyugalom, amely a dolgozó ember estéjének legszebb jutalma, de amelyet nem találsz odaát külföldön, a hidakon túl. És az is, hogy itt majdnem mindenki ismeri egymást, mint a kisvárosban. „Szervusz, szervusz“ — kiáltják innen is, onnan is, ahogy az ember elhalad a terraszok előtt, — „nem ülsz le hozzánk?“ Aztán vagy leül az ember hozzájuk, vagy sem, amilyen épp a hangulata.

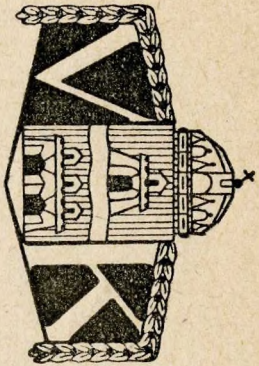
Ami engem illet — bevallom — szívesebben nem ülök le. Azaz leülök, de egyedül. És élvezem a budai éjszaka egyszerű, megnyugtató hangulatát. Néha eszembe jut Páris, ahol valamikor ugyanígy ültem a Boul' Mich valamelyik kis kávéháza előtt és a Notre Dame tornyain csillogva sétáló holdfényt néztem. Vagy Velence jut eszembe, ahol annyiszor ültem így egyedül, kis ostériák előtt a Canale Grande partján vagy a Piazza Goldoni vidám hangzavarában és olyan édes volt élni. Milyen messze mindez! Csak annyi maradt belőle, hogy most itt ülök a budai éjszakában és a borból, melyet iszom, emlékek buborékai szállnak fel és pattannak el halkan, szelíden. Csak annyi maradt, hogy a szép emlékek között itt-ott felrémlik ugyanennek a Budának a képe is, amilyenek 1945-ben láttuk, a felszabadulás után. Sötétség, romok, hullák, roncsok, a teljes halál.

Ilyenkor nagyot lélekzem, mintha sziklát akarnék lehengeríteni a szivemről és körülnézek. Neonfények, autók, villamosok, beszélgető, iddógáló, vidám és elégedett emberek: élet.

És a budai éjszaka derűs nyugalma édesen, lassan elárad a lelkemen, mint ereimben a könnyű, szódás bor...

Fóthy János

HIRLAP 1948 június 27. 4

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

308

Szerző:

Fóthy János
Budai éjszakák

Hely

Cím:

Személy

Forrás:

Hirnap

Helyszám

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Székesfővárosi házi nyomda 1926 — 8891